

Esitystoiminta elpyi hieman, mutta kokoontumisrajoitukset verottivat katsojalukuja edelleen

Koronarajoituksia muutettiin vuonna 2021 siten, että esityksiä pystyttiin järjestämään enemmän kuin edellisvuonna. Kokoontumisrajoitusten puitteissa esityksiin ei kuitenkaan pystytty ottamaan kuin pieniä yleisömääriä kerrallaan.

Suomalaisilla tanssiryhmillä ja tuotantokeskuksilla oli vuonna 2021 yhteensä 2 493 esitystä, (2020: 1 468 ja 2019: 2 829). Katsojia nämä esitykset keräsivät yhteensä 146 730, mikä merkitsee 22 prosentin nousua edellisvuoteen verrattuna (2020: 119 810) Esitykset saivat kuitenkin verrattain pieniä yleisöjä, eikä lähellekään pandemiaa edeltävien vuosien tasoa päästy (2019: 406 553). VOS-toimijoista poiketen vapaalta kentältä ei kerätty tilastotietoa peruutetuista esityksistä.

Vuodesta 2020 poiketen vuonna 2021 esityksiä voitiin järjestää lähes koko vuoden ajan, mutta ajoittain hyvin tiukoista kokoontumisrajoituksista johtuen toteutuneiden esitysten tavoittamat yleisöt olivat keskimäärin pienempiä kuin aiempina vuosina. Vuonna 2021 keskimääräinen katsojaluku oli 59, kun edeltävänä vuonna luku oli vielä 82. Vuonna 2019 keskimääräinen katsojaluku oli 144.

Yleisötyön ja yhteisötanssin avulla tavoitettiin 31 315 henkeä vuonna 2021, mikä on edellisvuotta enemmän (2020: 22 878). Tanssielokuvien näytännöt tavoittivat 5 164 katsojaa, eli edellisvuotta vähemmän.

Matkustamista koskevat rajoitukset tyrehdyttivät kansainvälisen kiertuetoiminnan vuonna 2020 lähes kokonaan ja vuoden 2021 esitysmäärät ulkomailla olivat edelleen vähäisiä.

Toiminnan rajoitukset näkyvät yhä myös tilastoitavien tanssikentän toimijoiden määrässä. Moni aiemmin mukana ollut toimija ei poikkeustilanteesta johtuen voinut järjestää lainkaan esitystoimintaa, eikä siksi ole mukana tilastossa. Pandemiaa edeltävänä vuonna 2019 tilastossa oli noin 140 toimijaa, eli kolmannes vuosia 2020 ja 2021 enemmän.

Verkossa toteutettuja esityksiä tilastoitiin toista kertaa

Tanssin tiedotuskeskus tilastoi nyt toista kertaa verkkoyhteyksillä toteutettuja esityksiä ja yleisötyötä. Tilastossa on mukana striimattuja esityksiä, esitystallenteita, tanssielokuvia ja muita verkkoalustoille suunniteltuja esityksiä sekä etäyhteyksillä järjestettyjä yleisötyötapahtumia.

Tanssin vapaalla kentällä verkossa näytettyjä esityskertoja tilastoitiin 145 ja nämä esitykset tavoittivat yhteensä lähes 25 000 katsomiskertaa, keskimäärin siis vähemmän katsojia esitystä kohden kuin edellisvuonna. Koko tanssin kentällä striimausten ja tallenteiden katsomiskertoja tai latauksia tilastoitiin lähes 225 000, joista suurin osa oli Kansallisbaletin

Stage24-palvelussa esitetyjä teoksia. Suurten teattereiden sekä VOS-ryhmien striimaustilastot ovat nähtävissä teatterin tilastoissa.

Vapaan kentän verkossa järjestetty yleisötyö tavoitti yli 8 000 osallistujaa ja tanssielokuvat tavoittivat verkossa kaksinkertaisen yleisön elävälle yleisölle järjestettyihin elokuva-näytäntöihin verrattuna.

Verkossa toteutettujen esitysten katsomiskertamäärät perustuvat digitaalisten alustojen tarjoamiin tietoihin. Verkossa toteutetun toiminnan tilastointia jatketaan ja kehitetään edelleen.

Uusien kantaesitysten määrä nousi hieman edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2021 kantaesityksiä oli kaikkiaan 117 (2020: 92). Kantaesitysten määrä jää alle vuoden 2019 lukeman, jolloin uusia kantaesityksiä tilastoitiin 159.

Toiminta-avustusta saavat ryhmät ja VOS-toimijat

Tilastoista nähdään, että VOS-ryhmien tulot ja menot kokonaisuudessaan ovat nousseet edellisvuoteen nähden esitystoiminnan lisääntyttyä. VOS-tanssiryhmien taloustilastot ovat nähtävissä teatterin tilastoissa.

Vapaiden ryhmien kokonaistulot nousivat vuoteen 2020 verrattuna, mihin vaikuttavat erityisesti vuonna 2021 myönnetty koronatuotet sekä toiminta-avustuksen piirissä olevien ryhmien määrän lisääntyminen. Pääsylipputulot eivät kasvaneet merkittävästi, mikä selittyy yleisömäärien rajoituksilla. Vuonna 2021 valtion toiminta-avustusta saavia ryhmiä oli yhteensä 24 kappaletta, kaksi edellisvuotta enemmän.

Taloustiedot kerätään ainoastaan valtion toiminta-avustusta saaneilta ryhmiltä sekä vos-ryhmiltä, joten tilastossa eivät näy freelancereina työskentelevien tanssijoiden ja koreografien tulot, jotka ovat vuosien 2020–2021 aikana laskeneet merkittävästi.

Vuoden 2021 tanssitilastot kerättiin noin sadalta toimijalta. Tanssitilastot kokonaisuudessaan julkaistaan Tanssin tiedotuskeskuksen verkkosivustolla.

Tilastointiperusteet

Tanssin tilastoihin kootaan suomalaisten toimijoiden ammatti-tanssiesitykset, niihin myydyt liput ja kokonaiskatsojamäärät sekä kantaesitykset. Mukaan ei lasketa esimerkiksi televisioon tai elokuvaan tehtyjä koreografioita. Suomalaisten tanssiryhmien ja koreografien tuottamien ja järjestämien tanssielokuvien näytäntö- ja katsojamäärät Suomessa ja ulkomailla on kerätty omaan tilastoonsa.

Tilastotiedot kerätään suoraan tanssiryhmiltä, tuotantokeskuksilta, yksittäisiltä koreografeilta ja aluekeskuksilta. Tilasto antaa varsin luotettavan kuvan suomalaisen tanssin esitysvolyymistä ja yleisömääristä.

Teatteri- ja orkesterilain piirissä olevien (VOS) tanssiryhmien ja -tuotantokeskusten tiedot kerää Teatterin tiedotuskeskus TINFO. Tanssin tiedotuskeskuksen kokoamissa tanssin tilastoissa tiedot yhdistetään siten, että suuret laitosteatterit (Suomen Kansallisbaletti, Helsinki

Dance Company), VOS-toimijat, vapaat valtion toiminta-avustusta saaneet tanssiryhmät, muut vapaat ryhmät ja yksittäiset koreografit käsitellään omina alaryhminään.

Tanssiryhmien ja koreografien yhteistuotannot sekä keskinäiset vierailut tilastoidaan molempien osapuolien kohdalle. Tästä syntyvät päällekkäiset luvut vähennetään kokonaiskatsojamääristä. Lisäksi kokonaisluvuista vähennetään myös yhteisesityksistä syntyvät päällekkäi-syydet. Yhteistuotantojen osuus esitys- ja katsojamäärästä eritellään omassa sarakkeessaan. Keskikatsojaluku lasketaan myytyjen ja ilmaisten lippujen yhteismäärästä.

Tanssin aluekeskusten toiminta eritellään omassa taulukossaan. Taulukko kertoo, kuinka monen kantaesityksen ja esityksen järjestämiseen aluekeskukset ovat osallistuneet, ja mikä on näiden esitysten katsojamäärä. Kokonaistilastoissa esitykset ja katsojat on tilastoitu tanssiryhmän tai koreografin kohdalle.

Suomalaisten tanssijoiden ja tanssiryhmien vierailut ulkomailla eritellään omaksi tilastokseen, mutta ulkomaanvierailut sisältyvät myös kokonaisesitys- ja katsojamääriin.

Kantaesitysluettelo sisältää tanssiryhmien ja koreografien ensi-illat. Suomalaisten koreografien kansainvälisille ryhmille tekemiä tilausteoksia ei lasketa kotimaisiksi kantaesityksiksi. Sen sijaan kantaesitys, joka toteutetaan yhteistuotantona suomalaisen ja kansainvälisen ryhmän välillä sisällytetään kantaesitysten kokonaislukumäärään.

LISÄTIETOJA:

Tanssin tiedotuskeskus, www.danceinfo.fi